

ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛ ЗА НЕРЕДНОСТ

Подаване на сигнал чрез вътрешен канал

Може да подадете сигнал за нарушение по реда на настоящата процедура, ако информация за нарушението Ви е станала известна в качеството на:

1. работник, служител, държавен служител или друго лице, което полага наемен труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;
2. лице, което полага труд без трудово правоотношение и/или упражнява свободна професия и/или занаятчийска дейност;
3. доброволец или стажант;
4. съдружник, акционер, едноличен собственик на капитала, член на управителен или контролен орган на търговско дружество, член на одитния комитет на предприятие;
5. лице, работещо за физическо или юридическо лице, негови подизпълнители или доставчици;
6. кандидат за работа, участвал в конкурс или друга форма на подбор за постъпване на работа и получил в това качество информация за нарушение;
7. работник или служител, когато информацията е получена в рамките на трудово или служебно правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване;
8. лице, което подава сигнал за нарушение, станало му известно в работен контекст.

Можете да подадете **устно или писмено сигнал** за нередност и нарушение чрез създадения в Регионална здравна инспекция – Софийска област вътрешен канал за сигнали. Сигналите могат да са насочени срещу служители, членове на ръководството и органите на управление, клиенти, доставчици на Инспекцията, както и срещу трети, свързани с Инспекцията лица. Сигналът следва да съдържа Вашите данни, които няма да бъдат споделяни на други лица освен за целите на проверката. Сигналите се разглеждат при условията и реда на *Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация* (за краткост по-долу “Закон”), Наредба № 1 от 27 юли 2023г. за воденето на регистъра на сигналите по чл. 18 от Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения и за препращане на вътрешни сигнали към Комисията за защита на личните данни, Методически указания № 1 за приемане, регистриране и разглеждане на сигнали, постъпили при задължените субекти по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения и Вътрешните правила за приемане, регистрация и разглеждане на сигнали, утвърдени от директора на РЗИ-

Софийска област. По подадени редовни, допустими и основателни сигнали се извършва проверка, в хода на която се предприемат съответните действия в срок от **3 месеца от регистрацията на сигнала**.

Сигналът следва да се подаде по един от следните начини: **на електронен адрес**: signal@rzi-sfo.bg; чрез **телефонен разговор на +359 2 807 8770** или **на телефон +359 2 995 1262**; по време на лична среща с Длъжностно лице по разглеждане на сигнали на адрес: гр. София, бул. „Акад. Иван Гешов“ № 15, етаж № 3; **с писмо до адрес**: гр. София, бул. „Акад. Иван Гешов“ № 15. В случай на подаване на сигнала чрез писмо, моля да обозначите писмото като “Поверително” и да посочите като получател Длъжностното лице. По реда на закона не се образува проверка по **анонимно подаден сигнал**.

Сигналът за нередности, за да бъде разгледан по реда, изложен по-долу, следва да попада в някои от **областите от обхвата на закона**.

За да бъдат разгледани подадените от Вас сигнали при условията и в сроковете, изложени в информацията, с която сте се запознали, е необходимо със сигнала да се навеждат твърдения за нарушения в някоя от следните области:

- **нарушения на българското законодателство или на посочените в приложението към закона актове на Европейския съюз в областта на:** обществените поръчки, безопасността и съответствието на продуктите, безопасността на транспорта, общественото здраве, защитата на потребителите, защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, сигурността на мрежите и информационните системи;
- **нарушения на правилата на вътрешния пазар, включително правилата относно конкуренцията и държавните помощи;**
- **извършено престъпление от общ характер**, за което сигнализиращото лице е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения;
- **нарушения на българското законодателство в областта на правилата за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания, трудовото законодателство или законодателството, свързано с изпълнението на държавна служба**

При **писмено подаване** на сигнала може да попълните [формуляр по образец на КЗЛД](#), наличен на интернет страницата ни. В случай, че не използвате формуляра, сигналът следва да съдържа: *Вашият три имена, адрес, телефон и електронен адрес, ако има такъв; имената на лицето, срещу което се подава сигналът и неговата месторабота, ако сигналът се подава срещу конкретно лице и то Ви е известно, конкретни данни за нарушение или за реална опасност такова да бъде извършено, място и период на извършване на нарушението, ако такова е извършено, описание на деянието или обстановката и други обстоятелства, доколкото такива са Ви известни на сигнализиращото лице, дата на подаване на сигнала, подпис, електронен подпис или друга идентификация на подателя.* Към сигнала може да приложите всякакви **документи**, които подкрепят твърденията Ви, както да посочите **данни за лица**, които биха могли да потвърдят

съобщените данни. Ако подаденият от Вас сигнал не съдържа в цялост необходимата информация или очевидно съдържа неверни или противоречиви твърдения, ще получите **указания** за отстраняване на нередовностите и поправка на твърденията в 7-дневен срок. В случай на устно подаване на сигнала Длъжностното лице попълва формуляра вместо Вас.

Регистрация на сигнал, подаден чрез вътрешен канал

В 7-дневен срок от получаването на сигнала, ще получите потвърждение за регистрацията му във вътрешния регистър за сигнали, ведно с уникален идентификационен номер (УИН) на сигнала, издаден от КЗЛД и вътрешния входящ номер на сигнала. Достъпът до регистъра е ограничен.

Сигнали с приоритет

С приоритет се разглеждат сигналите за нарушения, заради които би се породил или е налице риск за живота, здравето, достойнството и свободата на сигнализиращото лице, негови близки, колеги, клиенти, служители, управители, съдружници, директори на РЗИ – Софийска област и трети лица, както и сигнали за нередности, които биха могли да създадат основание за санкция или глоба над 30 000 лв., за заплащане на обезщетение за вреди над този размер или за отнемане на лиценз, разрешително или друг документ, даващ основание за упражняване на конкретен вид дейност или професия.

Конфликт на интереси

Сигнал, подаден срещу Длъжностното лице по разглеждане на сигнали, се разглежда от определено от директора на инспекцията длъжностно лице.

Прекратяване на проверката

Не се образува проверка и не се разглеждат сигнали, които:

- са нередовни от външна страна и нередовностите не са отстранени в указания срок;
- съдържат неверни или заблуждаващи твърдения за факти и твърденията не са поправени в указания срок;
- съдържат твърдения за нарушения извън горепосочените области;
- се отнасят за нарушения, извършени преди повече от две години;
- са подадени анонимно, освен ако лицето, което ги разглежда не прецени да образува проверка по реда на друг закон;
- се отнасят за нарушения на правилата за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната и националната сигурност, когато те попадат в обхвата на чл. 346 от Договора за функционирането на Европейския съюз (производство или търговията с оръжие, муниципии и военни материали);
- се отнасят за нарушения на защитата на класифицирана информация по смисъла на чл. 1, ал. 3 от Закона за защита на класифицираната информация;
- са станали известни на лица, упражняващи правна професия и за които съществува задължение по закон за опазване на професионална тайна;

- се отнасят за нарушения на поверителността на здравната информация по смисъла на чл. 27 от Закона за здравето;
- се отнасят за нарушения на тайната на съдебното съвещание;
- се отнасят за нарушения на правилата на наказателното производство;
- не са подадени от лицето, посочено като автор на стигнала;
- се отнасят за маловажен случай, който не налага предприемането на допълнителни последващи действия;
- повтарят друг сигнал, по който вече е приключила проверка, когато новият сигнал не съдържа нова информация от съществено значение за нарушение, освен ако нови правни или фактически обстоятелства не дават основание за предприемането на последващи действия;
- съдържат данни за извършено престъпление, като в този случай сигналът и материалите към него се изпращат незабавно на прокуратурата;
- не дават основание да се приемат за правдоподобни;
- касаят (жалба или сигнал) за нередност или неудовлетвореност на клиенти/потребители на съответните професионални или административни услуги на РЗИ – Софийска област;
- представляват искане, независимо от това как е озаглавено, чрез което се търси единствено защита на лични права, които по дефиниция са скрепени с наличието на личен и пряк правен интерес, без да има индикация за засегнат обществен такъв;
- касаят междуличностни отношения, без значение от наличието или липсата на трудов контекст;
- са подадени от лице без някое от качествата, посочени по-горе (служител, лице, научило за нарушението в работен контекст, др.);
- не са станали известни на лицето в работен контекст;
- не засягат действия или бездействия, които са незаконосъобразни и са свързани с българското законодателство или актовете на Европейския съюз в областите, посочени по-горе;
- не противоречат на предмета или целта на правилата в актовете на Европейския съюз и областите, посочени по-горе;

Проверката се прекратява с решение на Длъжностното лице по разглеждане на сигнали в РЗИ – Софийска област **или с окончателния доклад**. Във всички случаи ще бъдете информирани за прекратяването на проверката. Решението не подлежи на оспорване.

Препащане на сигнала до КЗЛД

Длъжностното лице препаща сигнала в цялост без заличаване на данни до КЗЛД, когато със сигнала се съобщава за нарушения, извършени от лица, заемачи висши публични длъжности по чл. 6 от Закона за противодействие на корупцията, както и когато сигналът се отнася до дейността на друг задължен субект, различен от РЗИ – Софийска област, без другият субект конкретно да е упоменат в сигнала. Сигналът се препаща и когато е необходимо предприемане на действия от страна на Комисията. Преди препащането Длъжностното лице Ви уведомява предварително.

Разглеждане на сигнала

При образуване проверки **Длъжностното лице по разглеждане на сигнали има право** да изисква от Вас и трети лица **допълнителни сведения, да изслушва засегнатото лице**, което от своя страна има право на възражение и на представяне на доказателства в защита на твърденията си. При необходимост от предприемане на действия със съдействието на държавен орган, сигналът може да бъде препратен на КЗЛД при предварително Ви уведомяване.

Предприемане на действия

Когато прецени, че изнесените в сигнала факти се потвърждават от събраните доказателства Длъжностното лице предприема действия за преустановяване или предотвратяване на нарушението, а когато това е извън неговата компетентност изготвя и предоставя на директора на РЗИ – Софийска област **мотивирано предложение** за предприемане на конкретни мерки за преустановяване или предотвратяване на нарушението.

Доклад по проверката

В срок не по-дълъг от 3 месеца след потвърдението за регистрация на сигнала и при положение, че сигналът е бил разгледан, ще получите мотивиран доклад на Длъжностното лице по разглеждане на сигнали с кратко описание на информацията от сигнала, предприетите по него действия съгласно предхождащите решения и окончателните резултати от проверката по сигнала. Докладът се връчва и на засегнатото със сигнала лице със запазване на Вашата самоличност.

Сигурност и поверителност

Сигналът и материалите, събрани в хода на проверката, се съхраняват в срок от 5 години след приключване на разглеждането на сигнала, освен при наличието на образувано наказателно, гражданско, трудовоправно и/или административно производство във връзка с подадения сигнал. Предприети са технически и организационни мерки за опазване на тяхната поверителност. Вашата самоличност е защитена, а препращането на сигнала Ви се извършва само в предвидените в закона случаи и в голяма част от тях след предварителното Ви уведомяване за предстоящото препращане.

Полагаща се защита

Сигналите за нередности, ако са подадени в съответствие със закона, не могат да бъдат използвани срещу Вас с неблагоприятни за Вас цели. Ползвате се със защита по закона от момента на подаване на сигнала чрез вътрешен или външен канал, ако сигналът е **за нарушение, попадащо в обхвата на настоящите правила**, подаден е в **сроковете и при условията на закона** и сте имали основателна причина да считате, че подадената информация за нарушението е била **вярна към момента на подаването на сигнала**. Със защита в този случай се ползват и **Вашите близки и колеги**, подпомогнали Ви за подаване на сигнала, **както и юридическите лица**, в които притежавате дялово участие, за които работите или с които сте свързани по друг начин в работен контекст. В случай на публично оповестяване на информация за нарушение, ще се ползвате от законовата защита, ако са налице горепосочените условия, но и ако е налице някое от допълнителните условия,

а именно: **и**) подали сте сигнал чрез вътрешен канал при условията на настоящите правила или чрез външен канал до КЗЛД или европейска институция, но по сигнала не са били предприети съответни действия в срок от 3 месеца от потвърждението за получен сигнал или до 6 месеца, ако сигналът е подаден чрез външен канал и срокът е удължен или **ii**) сте имали основания да считате, че: **а**) нарушението може да представлява непосредствена или явна опасност за обществения интерес или съществува риск от щети, които не могат да бъдат отстранени; **б**) в случай на външно подаване на сигнал съществува риск от ответни действия спрямо Вас, юридически лица, в които имате участие или спрямо Вашите близки или има вероятност нарушението да не бъде ефективно разгледано поради опасност от укриване или унищожаване на доказателства, съмнение за наличие на тайно споразумение между компетентния орган и извършителя на нарушението, или за съучастие на органа в нарушението, както и поради други специфични конкретни обстоятелства по случая. Ако сте подали сигнал **анонимно**, ползвате защитата на закона, ако впоследствие сте били идентифицирани и сте станали обект на репресивни ответни действия.

В случай, че отговаряте на посочените по-горе условия, спрямо Вас е **забранена всяка форма на трудовоправни, личностни, дискриминационни, търговскоправни ответни действия, заплахи или опити за такива действия**, когато тези действия имат характера на репресия и поставят или могат да Ви поставят в неблагоприятно положение. Вие имате **право на безплатни и достъпни информация и съвети от КЗЛД** относно процедурите и мерките за защита по закона, като Комисията може да окаже помощ и пред всеки орган, необходима за Вашата защита срещу репресивни ответни действия, включително чрез надлежно съобщаване на факта, че имате право на защита. Разполагате и с **правна помощ, осигурена от Националното бюро за правна помощ**, в наказателни, граждански, административни и в международни спорове по граждански дела, свързани със защитата Ви във връзка с подадения от Вас сигнал, а също и на **извънсъдебно разрешаване на презгранични спорове чрез медиация** в съответствие със Закона за медиацията със съдействието на медиатор, вписан в Единния регистър на медиаторите.

При образувано срещу Вас наказателно, гражданско или административно производство във връзка с подаден от Вас сигнал или публично оповестена информация, имате право да поискате прекратяване на това производство, ако докажете, че сте имали основателна причина да предполагате, че подаването на сигнала или публичното оповестяване на информацията са били необходими за разкриване на нарушение.

Отговорност

Няма да носите отговорност, ако сте придобили информацията, изложена в сигнала, по друг начин, различен от престъпление, дори да е налице договорно или законово задължение за опазване на конфиденциалност, включително когато в сигнала е разкрита търговска тайна. При инициран от или срещу Вас по повод сигнала съдебен процес, следва да докажете, че предприетите срещу Вас действия са реакция именно във връзка със сигнала. Вие имате право на обезщетение за имуществените и неимуществените вреди, понесени във връзка с подадения сигнал за нередност или публично оповестената информация. **Носите отговорност**, в случай, че сте придобили изложената в

сигнала информация в резултат на престъпление, както и за всяко свое действие, което не е свързано със сигнала или не е необходимо за разкриване на нарушението. Вие носите отговорност за съзнателно подаване на сигнали с невярно съдържание. Засегнатото със сигнала лице също се ползва от права, като право на защита, на изслушване и достъп до данните от сигнала при запазване на Вашата самоличност, право на справедлив процес и на обезщетение при сигнали, съдържащи невярна информация.

Подаване на сигнал чрез външен канал

Сигнал за нередности може да подадете устно или писмено **и чрез външен канал за подаване на сигнали, управляван от дирекция „Канал за външно подаване на сигнали“ в Комисия за защита на личните данни (КЗЛД)**, както и до всеки друг държавен или европейски орган, ако считате, че сигналът би могъл да създаде за Вас и Вашите близки риск в работен или личностен контекст, включително риск от ответни, дискриминиращи действия, както и ако сигналът е подаден срещу Ваш работодател или сте скептични спрямо подаването на сигнал чрез вътрешния канал. КЗЛД проверява редовността и основателността на сигнала по реда и условията на раздел II от *Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация*. Най-късно в срок до 3 месеца от потвърждението за подаден сигнал КЗЛД предоставя на сигнализиращото лице обратна информация. Този срок може да бъде удължен до 6 месеца при надлежно обосновани случаи, изискващи задълбочено разследване. Сигнали до КЗЛД може да изпращате **писмено**: по имейл whistleblowing@срдр.бг или по поща на адрес: София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров“ № 2, **или устно** – на място в КЗЛД на адрес: София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров“ № 2.

Публично оповестяване на информация за нарушение

Може и публично да оповестите информация за нарушения при висок обществен интерес от предотвратяване на нарушения, като в този случай ще се ползвате от защитата по закона, след като КЗЛД писмено уведоми РЗИ – Софийска област или лицето, срещу което е насочена публично оповестената информация, че на подателя на сигнала е предоставена защита по закона.